



ตาม พรบ. เครื่องหมายการค้า มาตรา 44 ได้วางหลักไว้ว่า “เมื่อได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าแล้ว ผู้ซึ่งได้จดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า เป็นผู้ที่มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในอันที่จะใช้เครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าที่ได้จดทะเบียนไว้” ซึ่งหมายความว่าผู้อื่นไม่มีสิทธิที่จะใช้เครื่องหมายการค้านี้

ลักษณะการกระทำที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้า มีทั้งหลายอย่างเช่น

1. การล่วงสิทธิ คือการใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต
2. การวางขาย คือการที่บุคคลหนึ่งเอาสินค้าของตนไปวางขายว่าเป็นสินค้าของเจ้าของนั้น
3. การปลอมเครื่องหมายการค้า คือการที่บุคคลหนึ่งเอาสินค้าของตนไปวางขายว่าเป็นสินค้าของเจ้าของนั้น
4. การเลียนแบบเครื่องหมายการค้า คือการทำให้คล้ายคลึงของแท้ โดยเจตนาทำให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นของแท้

ได้มีคำพิพากษาศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางคดีหนึ่งที่น่าสนใจที่อยากจะเล่าให้ฟัง โดยคดีนี้บริษัทชินชินได้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าว่า KLG และรูปการ์ตูนไก่ กับบริการอาหารว่าง

บริษัทลุงเคนซึ่งเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าและเครื่องหมายบริการคำว่า KFC พอทราบข่าว จึงได้คัดค้านการขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนการค้า กรมทรัพย์สินทางปัญญา เนื่องจากเห็นว่าเครื่องหมายดังกล่าวคล้ายกับเครื่องหมายการค้าและเครื่องหมายบริการของ

บริษัทลุงเคน ที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปและได้รับการจดทะเบียนไว้แล้ว จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าและบริการ

นายทะเบียนเครื่องหมายการค้าได้ยกคำคัดค้านของบริษัทลุงเคนและให้ดำเนินการจดทะเบียนเครื่องหมายบริการของบริษัทชินชินต่อไป โดยให้เหตุผลว่า รูปลักษณะเครื่องหมาย และเสียงเรียกขานแตกต่างกัน โอกาสที่สาธารณชนจะสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าย่อมไม่เกิดขึ้น



บริษัทลุงเคนซึ่งเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าและเครื่องหมายบริการคำว่า KFC พอทราบข่าว จึงได้คัดค้านการขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนการค้า กรมทรัพย์สินทางปัญญา เนื่องจากเห็นว่าเครื่องหมายดังกล่าวคล้ายกับเครื่องหมายการค้าและเครื่องหมายบริการของบริษัทลุงเคน ที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปและได้รับการจดทะเบียนไว้แล้ว จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าและบริการ



นายทะเบียนเครื่องหมายการค้าได้ยกคำคัดค้านของบริษัทลูกเคนและให้ดำเนินการจดทะเบียนเครื่องหมายบริการของบริษัทชินชินต่อไป โดยให้เหตุผลว่า รูปลักษณะเครื่องหมาย และเสียงเรียกขานแตกต่างกัน โอกาสที่สาธารณชนจะสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าย่อมไม่เกิดขึ้น

บริษัทลูกเคนก็ไม่ยอมรับคำตัดสินของนายทะเบียนการค้า ก็ดำเนินการยื่นคำคัดค้านต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า แต่ผลปรากฏว่าคณะกรรมการเครื่องหมายการค้ามีคำวินิจฉัยยืนตามคำวินิจฉัยของนายทะเบียนให้รับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของบริษัทชินชิน หลังจากทราบคำตัดสินของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า ทางบริษัทลูกเคนแทบจะหงายหลังตกเก้าอี้ หลังจากดมยาดมมีแรงฮึดสู้ บริษัทลูกเคนก็เลย ฟ้องบริษัทชินชินต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

โดยบริษัทลูกเคนฟ้องว่า บริษัทลูกเคนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าและเครื่องหมายบริการคำว่า KFC รูปผู้พันฮาร์แลนด์ ดี แชนเดอร์ หรือผู้พันแซนเดอร์ ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งกิจการ เครื่องหมายคำว่า KFC กับรูปผู้พันแซนเดอร์ เครื่องหมายการค้าคำว่า KFC กับรูปการ์ตูนไก่ซึ่งมีชื่อว่า

“ชิกกี้ (CHICKY)” และเครื่องหมายอื่นๆ ที่มีคำว่า KFC เป็นสาระสำคัญ บริษัทลูกเคนได้ใช้และโฆษณาเครื่องหมายดังกล่าวในการประกอบธุรกิจภัตตาคารอาหารฟาสต์ฟู้ดและอาหารว่างต่างๆ ในหลายประเทศทั่วโลกมานานจนมีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ บริษัทชินชินได้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายบริการคำว่า KLG และรูปการ์ตูนไก่กับบริการอาหารว่าง

โดยบริษัทลูกเคนฟ้องว่า บริษัทลูกเคนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าและเครื่องหมายบริการคำว่า KFC รูปผู้พันฮาร์แลนด์ ดี แชนเดอร์ หรือผู้พันแซนเดอร์ ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งกิจการ เครื่องหมายคำว่า KFC กับรูปผู้พันแซนเดอร์ เครื่องหมายการค้าคำว่า KFC กับรูปการ์ตูนไก่ซึ่งมีชื่อว่า “ชิกกี้ (CHICKY)” และเครื่องหมายอื่นๆ ที่มีคำว่า KFC เป็นสาระสำคัญ บริษัทลูกเคนได้ใช้และโฆษณาเครื่องหมายดังกล่าวในการประกอบธุรกิจภัตตาคารอาหารฟาสต์ฟู้ดและอาหารว่างต่างๆ ในหลายประเทศทั่วโลกมานานจนมีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ บริษัทชินชินได้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายบริการคำว่า KLG และรูปการ์ตูนไก่กับบริการอาหารว่าง

บริษัทลูกเคนไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าจึงนำคดีมาสู่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง เนื่องจากเครื่องหมายบริการที่บริษัทชินชินยื่นจดนั้นไม่มีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียน กล่าวคือมีลักษณะคล้ายกับเครื่องหมายการค้าและบริการของบริษัทลูกเคน



ที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปและได้รับการจดทะเบียนไว้แล้ว จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าและบริการ และบริษัทชินชินรู้จักชื่อเสียงและความนิยมแพร่หลายในเครื่องหมายการค้าและบริการของบริษัททุกเคนเป็นอย่างดีอยู่ก่อน แต่บริษัทชินชินต้องการแอบอิงแสวงหาประโยชน์จากชื่อเสียงเกียรติคุณและความนิยมแพร่หลายในเครื่องหมายการค้าและบริการของบริษัททุกเคนดังกล่าวโดยไม่สุจริต จึงได้เลียนแบบและนำเอาสาระสำคัญของเครื่องหมายการค้าและบริการของบริษัททุกเคนมาใช้เป็นเครื่องหมายการค้าและบริการของบริษัทชินชิน

บริษัททุกเคนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าและเครื่องหมายบริการคำว่า KFC รูปผู้พันฮาร์แลนด์ ดี แซนเดอร์หรือผู้พันแซนเดอร์ ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งกิจการเครื่องหมายคำว่า KFC กับรูปผู้พันแซนเดอร์ เครื่องหมายการค้าคำว่า KFC กับรูปการ์ตูนไก่ ซึ่งมีชื่อว่า “ชิกกี (CHICKY)” และเครื่องหมายอื่นๆ ที่มีคำว่า KFC เป็นสาระสำคัญ บริษัททุกเคนได้ใช้เครื่องหมายดังกล่าวกับผลิตภัณฑ์และบริการอาหาร โดยบริษัททุกเคนประกอบธุรกิจร้านอาหารฟาสต์ฟู้ดและอาหารว่างภายใต้เครื่องหมายการค้า KFC เครื่องหมายรูปการ์ตูนไก่ชิกกี โดยดำเนินธุรกิจมา ๕๖ ปีแล้ว บริษัททุกเคนมีเครือข่ายสาขาในประเทศสหรัฐอเมริกาและในหลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไต้หวัน และประเทศไทย ปัจจุบันร้านอาหาร KFC ของบริษัททุกเคนมีมากกว่า ๑๔,๐๐๐ ร้านใน ๑๐๒ ประเทศ ร้านค้าบริษัททุกเคนในที่ต่างๆ นั้น จะมีการตกแต่งร้านทั้งภายนอกและภายในคล้ายกัน รายละเอียดของประวัติความเป็นมา การขยายตัวของกิจการ การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า KFC และอื่นๆ

กิจการร้านอาหารไก่ทอดภายใต้เครื่องหมายการค้า KFC ของบริษัททุกเคน สามารถครองส่วนแบ่งตลาดร้านอาหารไก่ทอดที่มีสาขาเครือข่ายทั่วโลกมากที่สุดและมีการโฆษณาอย่างต่อเนื่องในหลายประเทศทั่วโลก เฉพาะในปี ๒๐๐๖ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ค่าใช้จ่ายในกิจการร้านอาหารไก่ทอดภายใต้เครื่องหมายการค้า KFC ของบริษัททุกเคน สามารถครองส่วนแบ่งตลาดร้านอาหาร

ไก่ทอดที่มีสาขาเครือข่ายทั่วโลกมากที่สุด และมีการโฆษณาอย่างต่อเนื่องในหลายประเทศทั่วโลกเฉพาะในปี ๒๐๐๖ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ค่าใช้จ่ายในการโฆษณาทั่วโลกมีประมาณ ๘๑๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือประมาณ ๒๖,๐๑๖ ล้านบาท ผลจากการจำหน่ายและการโฆษณาอย่างแพร่หลายในหลายประเทศทั่วโลกมาเป็นเวลานาน ทั้งรสชาติอาหารเป็นที่ถูกปากและเป็นที่ยอมรับของสาธารณชนผู้บริโภคในประเทศต่างๆ ทำให้ผลิตภัณฑ์และเครื่องหมายการค้า KFC ของบริษัททุกเคนมีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วโลก ตามข้อมูลจากการสำรวจเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วโลกของ Interbrand

สำหรับในประเทศไทย กิจการร้านอาหาร KFC ของบริษัททุกเคนให้บริการมานานกว่า ๒๐ ปีแล้ว และได้รับความนิยมแพร่หลายของสาธารณชนชาวไทยเป็นอย่างดี ปัจจุบันมีร้านค้ากว่า ๓๐๕ สาขากระจายอยู่ในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด รูปแบบการตกแต่งร้านในประเทศไทยและในทั่วโลกเหมือนกันคือมีเคาน์เตอร์ที่ให้บริการ เน้นสีหลักคือสีแดง ใช้โลโก้ผู้พันแซนเดอร์ และตราสัญลักษณ์ KFC

ผู้บริโภคชาวไทยนิยมเรียกขานสินค้าและกิจการค้าของบริษัททุกเคนว่า “ไก่ทอดเคเอฟซี” หรือ “ไก่เคเอฟซี” หรือ “เคเอฟซี” กิจการร้านอาหาร KFC ได้รับความนิยมจากสาธารณชนชาวไทยเป็นอย่างดี ยอดขายในปี ๒๕๔๘, ๒๕๔๙ และ ๒๕๕๐ คือ ๓,๔๔๐ ล้านบาท ๓,๖๓๘ ล้านบาท และ ๓,๖๓๕ ล้านบาทตามลำดับ โดยมีส่วนแบ่งตลาดในธุรกิจฟาสต์ฟู้ดมากกว่าร้อยละ ๕๐ เครื่องหมายการค้า KFC ของบริษัททุกเคนได้รับรางวัลเครื่องหมายการค้าชั้นนำในประเทศไทยประจำปี ค.ศ. ๒๐๐๔ ปรากฏตามสำเนาหนังสือ The Strongest Brands in Thailand

KFC จึงเป็นเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปตามความในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และเครื่องหมายการค้า KFC ของบริษัททุกเคน ได้รับการจดทะเบียนกับสินค้าประเภทอาหารและการให้บริการอาหารฟาสต์ฟู้ดและอาหารว่าง



ในหลายประเทศทั่วโลกรวมทั้งในประเทศไทย ปรากฏตามหนังสือรับรองการจดทะเบียนในประเทศสหรัฐอเมริกา ฮอังกง สิงคโปร์ ไต้หวัน มาเลเซีย

โดยในประเทศไทยไต้หวัน คณะกรรมการการค้าที่เป็นธรรมแห่งไต้หวัน เห็นว่าเครื่องหมายของบริษัทชินชินสื่อให้เห็นเจตนาอันไม่สุจริตจากการแสวงหาประโยชน์จากชื่อเสียงและความนิยมในเครื่องหมายการค้าและบริการ KFC ของบริษัทลูกเคน อันเป็นการกระทำที่ไม่สุจริตและไม่ชอบด้วยกฎหมายการค้าที่เป็นธรรมแห่งไต้หวัน จึงไม่รับจดทะเบียน

นอกจากนี้ผู้บริโภคชาวไทยเป็นประชาชนทั่วไปที่มีความรู้ภาษาต่างประเทศน้อยและมักไม่ได้พินิจพิเคราะห์เครื่องหมายการค้าโดยละเอียด ผู้บริโภคกลุ่มนี้เมื่อพบเห็นร้านค้าของบริษัทชินชินซึ่งเป็นร้านอาหารฟาสต์ฟู้ดประเภทไก่ทอดเหมือนกับร้านอาหารของบริษัทลูกเคน ใช้เครื่องหมายการค้าที่คล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบริษัทลูกเคนมาก ทั้งตกแต่งร้านค้าด้วยกลุ่มสีเดียวกันและใช้ภาษาที่คล้ายกับร้านค้าและภาษาของร้านบริษัทลูกเคนมาก จึงย่อมหลงเข้าใจผิดว่าเครื่องหมายการค้าของบริษัทชินชินคือเครื่องหมายการค้าของบริษัทลูกเคนหรือเข้าใจผิดว่าร้านอาหารของบริษัทชินชินคือร้านอาหารของบริษัทลูกเคน

การกระทำของบริษัทชินซินดังกล่าวจึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตที่มีแต่ทำให้บริษัทลูกเคนและชื่อเสียงความนิยมในเครื่องหมายของบริษัทลูกเคนได้รับความเสียหาย เครื่องหมายบริการตามคำขอของบริษัทชินชิน จึงเป็นเครื่องหมายการค้าที่ขัดต่อรัฐประศาสนโยบายที่มุ่งส่งเสริมให้การค้าเป็นไปโดยสุจริตอันต้องห้ามรับจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔

ขอให้ศาลโปรดพิจารณาพิพากษาว่า เครื่องหมายบริการตามคำขอของบริษัทชินชินไม่มีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้

หลังจากพิจารณาอย่างละเอียดและถี่ถ้วน ศาลพิพากษาว่า เครื่องหมายบริการตามคำขอเลขที่ ๕๔๕๒๐๖ ของบริษัทชินชินไม่มีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้ และให้บริษัทชินชินถอนคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายบริการตามคำขอของบริษัทลูกเคน

ดังนั้นการออกแบบเครื่องหมายการค้าที่เลียนแบบเครื่องหมายการค้าผู้อื่นถึงแม้ว่าจะได้รับการจดทะเบียนโดยนายทะเบียนการค้า ก็มีได้หมายความว่า จะไม่สามารถถูกเพิกถอนได้

อ้างอิงจาก : คดีหมายเลขดำที่ ทป.129/2550
คดีหมายเลขแดงที่ ทป.86/2551